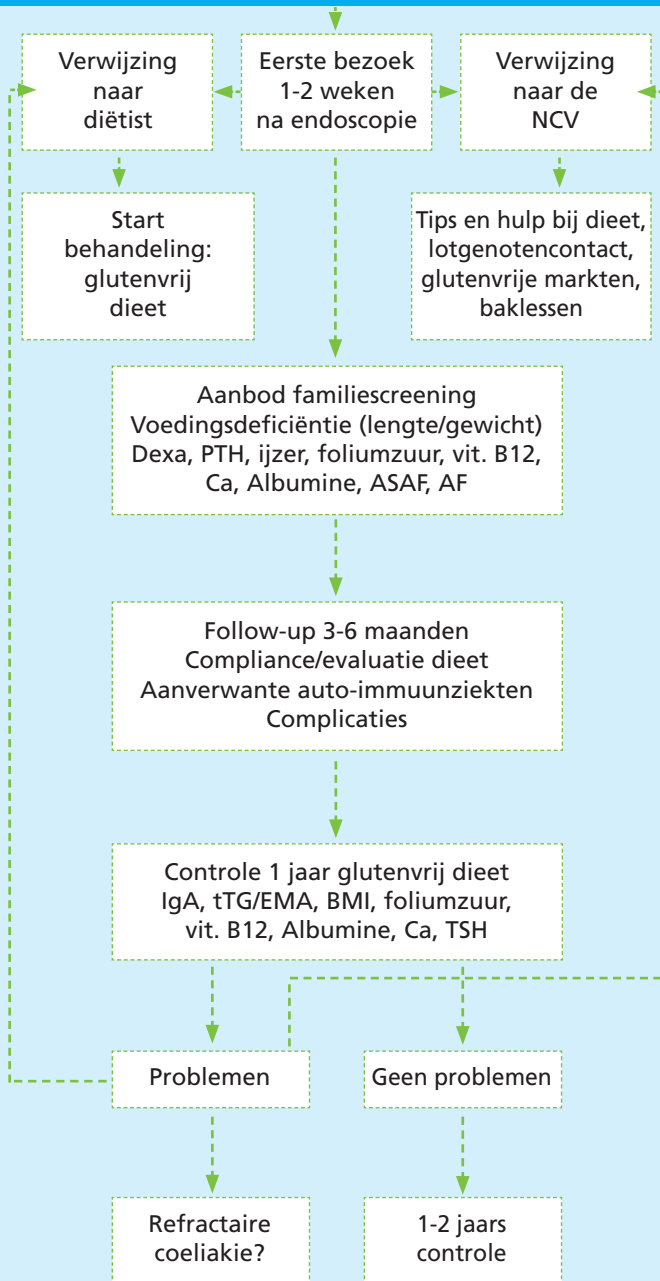

Behandeling nieuw gediagnosticeerde patiënt met coeliakie

Cijfers

- De geschatte prevalentie in Nederland is 1%, slechts 1 op de 8 coeliakiepatiënten is gediagnosticeerd.

Feiten

- Coeliakie kan zich, naast de klassieke verschijningsvormen, op velerlei wijze manifesteren. Vaak zijn het algemene klachten.
- Er zijn adequate serologische testen beschikbaar waarmee coeliakie tijdig gediagnosticeerd kan worden.
- Bij positieve serologie is niet altijd meer een biopsie noodzakelijk, soms volstaat bloedonderzoek.
- Recent wetenschappelijk onderzoek laat zien dat naast mensen met coeliakie er ook mensen zijn bij wie volgens de huidige richtlijnen geen coeliakie kan worden vastgesteld, maar die wel overgevoelig blijken te zijn voor gluten (zgn. glutensensitieven).

Misverstanden

- Coeliakie is geen allergie, maar een auto-immuunziekte.
- Coeliakie is geen zeldzame aandoening.
- Bij coeliakie is niet altijd sprake van ondervoeding of diarree. Ook overgewicht, ontbreken van diarree of obstipatie kan voorkomen bij mensen met coeliakie.
- Buikklachten komen zeker niet altijd voor. *Een anemie of andere malabsorptie kan het enige symptoom zijn. Soms zelfs alleen aanhoudende vermoeidheid.*
- Coeliakie komt niet alleen bij kinderen voor. *De eerste klachten beginnen wel vaak als zuigeling of later als peuter, maar het is ook goed mogelijk dat het zich op volwassen leeftijd openbaart.*
- Pas na correcte diagnosestelling starten met het glutenvrije dieet.
- Als er reeds een glutenvrij dieet gevolgd is, is een diagnose via bloedonderzoek en biopsie nauwelijks nog te stellen. Dat kan alleen weer na een periode van herintroductie gluten in het dieet.
- Indien na een periode met een strikt glutenvrij dieet een serologische test wordt gedaan, dan geeft dit als het goed is een negatieve (TGA) uitslag: dat betekent niet dat de patiënt 'geen coeliakie meer heeft', maar dat de patiënt zich goed aan het dieet houdt.
- Het komt voor dat mensen met coeliakie ten onrechte gediagnosticeerd worden met het prikkelbare darm syndroom.

Behandeling

- Het strikt volgen van een glutenvrij volwaardig dieet.
- Belangrijk is kennis over voeding bij de patiënt. Alle (verborgen) gluten moeten uit het dieet geweerd worden. De Nederlandse Coeliakie Vereniging geeft toegang tot een netwerk van diëtisten.
- Door een toename aan glutenvrije producten is het tegenwoordig een minder belastend dieet dan vroeger.

Coeliakie

de meest onbekende volksziekte van Nederland

Herkenning, diagnostiek en behandeling

Coeliakie is een auto-immuunziekte waarbij onder invloed van de inname van gluten beschadiging van de darmen optreedt.

De Nederlandse Coeliakie Vereniging (NCV) geeft informatie over de aandoening en het glutenvrije dieet. Samen met (para)medici en wetenschappers werkt de NCV aan bevordering van adequate diagnosestelling.

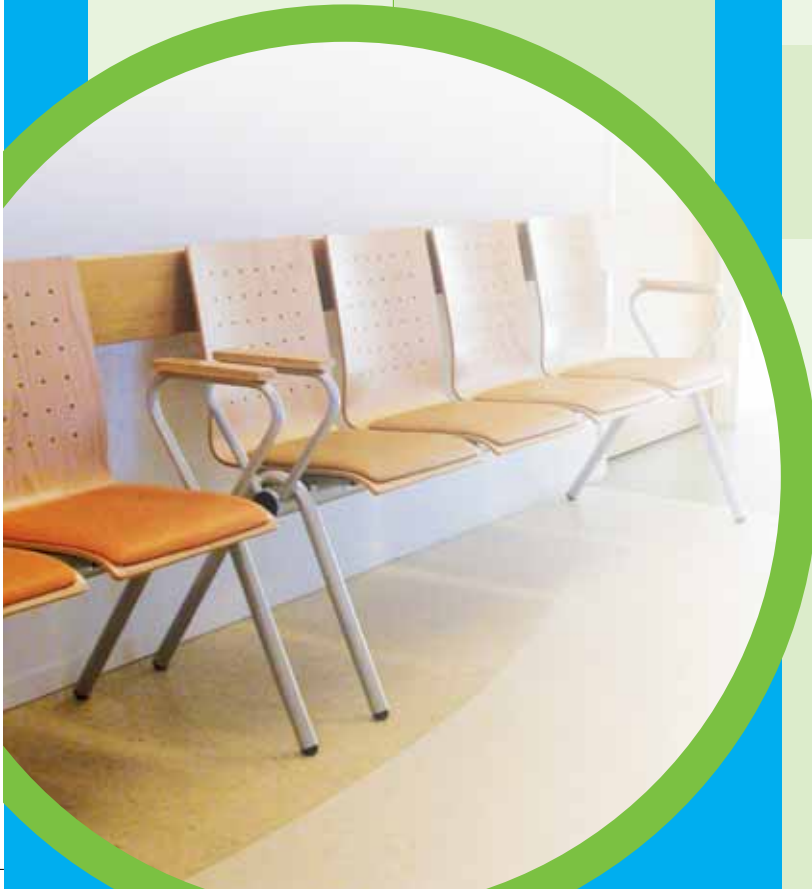
De vereniging heeft een bureau met vijf medewerkers, beschikt over ruim 250 vrijwilligers en bouwt aan een netwerk van in coeliakie gespecialiseerde diëtisten.

Nederlandse Coeliakie Vereniging
www.glutenvrij.nl * info@glutenvrij.nl
 tel.: 033-247 10 40

Klachten en symptomen coeliakie

KINDEREN	VOLWASSENEN
diarree	diarree
overgeven	overgeven
buikpijn	buikpijn
obstipatie	obstipatie
hoofdpijn	hoofdpijn
gewrichtspijn	gewrichtspijn
groeiachterstand	chronische vermoeidheid
verlate puberteit	vroegtijdige menopauze
malabsorptie	malabsorptie
anemie	anemie
oedeem	oedeem
aften	aften
botbreuken	botbreuken
hypertransaminasemie	hypoplasie tandglazuur

Verhoogd risico coeliakie

- Eerstelijns familieleden met coeliakie
- Andere auto-immuunziekten (zie aanverwante aandoeningen)
- IgA deficiëntie
- Syndroom van Down
- Osteoporose

Aanverwante aandoeningen

- Diabetes mellitus type 1
- Schildklierlijden
- Dermatitis herpetiformis
- Ziekte van Sjögren
- Systemische Lupus Erythematoses
- Ziekte van Addison
- Hypertransaminasemie
- Cystic fibrosis
- Reumatoïde artritis
- Microscopische collagene colitis
- Psoriasis
- Alopecia areata
- Syndroom van Down
- Syndroom van Turner en Williams

Complicaties

- Refractaire coeliakie
- Dunne darm carcinoom
- Osteoporose
- Bacteriële overgroei

Richtlijnen coeliakie

- NHG standaard M47 Voedselovergevoeligheid 5 oktober 2010
- ESPGHAN richtlijn coeliakie 2011
- CBO richtlijnen voor coeliakie en dermatitis herpetiformis 2008

Andere richtlijnen m.b.t. coeliakie

- NHG standaard M76 Anemie, 8 november 2011
- NHG standaard M31 Schildklier-aandoeningen, 24 juni 2006
- NHG standaard M78 Acut hoesten, 3 februari 2011
- NHG standaard M22 Virus hepatitis en andere leveraandoeningen, 17 februari 2011
- NHG standaard M94 Obstipatie, 8 september 2010
- Artsenwijzer diëtetiek 2010
- JGZ-richtlijn 'Signalering van en verwijscriteria bij kleine lichaamslengte' 2010

Diagnostisch algoritme voor serologisch testen op coeliakie

(zie NHG standaard M47 Voedselovergevoeligheid)

